

POSTANOWIENIE

17 września 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Roman Trzaskowski

na posiedzeniu niejawnym 17 września 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa B. S.
przeciwko P. Niestandaryzowanemu Sekurytyzacyjnemu Funduszowi
Inwestycyjnemu Zamkniętemu w W. i Bank spółce akcyjnej w W.
o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym,
na skutek skargi kasacyjnej B. S.
od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie
z 7 września 2022 r., II Ca 955/21,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;
2. zasądza od skarżącej na rzecz pozwanego P. Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W., tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego, kwotę 1 350 (tysiąc trzysta pięćdziesiąt) zł z odsetkami wynikającymi z art. 98 §1¹ k.p.c. za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia orzeczenia zobowiązanemu do dnia zapłaty.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 7 września 2022 r. Sąd Okręgowy w Krakowie oddalił apelację powódki od wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie z 5 lutego 2021 r. oddalającego powództwo o uzgodnienie oznaczonej treści księgi

wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym i wykreślenie wierzyciela hipotecznego P. Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W. hipotek nr 1 i 2 oraz wpisanie w jego miejsce Bank spółki akcyjnej w W..

W skardze kasacyjnej, w uzasadnieniu wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, powódka wskazała przyczynę kasacyjną określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Jej zdaniem w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne wyrażające się w pytaniu, czy cesjonariusz, nie będący bankiem, po nabyciu przedawnionej wierzytelności może skutecznie dochodzić przedawnionego roszczenia z bankowego tytułu egzekucyjnego, korzystając z instytucji art. 77 ustawy o księgach wieczystych i hipotece.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z art. 398¹ § 1 k.p.c. wynika, że skarga kasacyjna przysługuje co do zasady od prawomocnych orzeczeń sądów drugiej instancji, a więc orzeczeń wieńczących dwuinstancyjne postępowanie sądowe, w którym sądy obu instancji dysponują pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. Jednakże zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania tylko wtedy, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W zamyśle ustawodawcy skarga kasacyjna stanowi zatem nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym, w szczególności przez zapewnienie jednolitej wykładni i stosowania prawa. Wyłączną podstawą oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania są wskazane w niej przyczyny kasacyjne wraz z uzasadnieniem (art. 398⁴ § 2 k.p.c.).

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, skarżący, który jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał przyczynę określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., powinien odpowiednio

sformułować zagadnienie prawne, wskazać przepisy prawa, na których tle zagadnienie się wyłoniło oraz przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą możliwość rozbieżnych ocen prawnych oraz świadczącą o istotności tego zagadnienia (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, Nr 1, poz. 11; z 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, niepubl.; z 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14, niepubl.). Zagadnienie jest istotne, jeżeli jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla ukierunkowania praktyki sądowej i rozstrzygnięcia sprawy, w której zagadnienie powstało (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 18 września 2012 r., II CSK 180/12, niepubl. oraz z 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, niepubl.), wywołuje poważne wątpliwości, a zarazem nie było dotychczas rozstrzygnięte w judykaturze albo dotychczasowe orzecznictwo wymaga zmiany (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 24 sierpnia 2016 r., II CSK 94/16, niepubl.).

Zagadnienie prawne sformułowane przez skarżącą nie czyni zadość wskazanym wymaganiom. Przede wszystkim jej argumentacja nie przekonuje, że sformułowane przez nią na gruncie art. 77 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r., poz. 1984 ze zm., dalej - „u.k.w.h.”) wątpliwości wykraczają poza zwykłe trudności interpretacyjne i mają charakter istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Jest jasne, że co do zasady cedowanie wierzytelności przedawnionej nie jest zakazane. Przepis zaś art. 77 u.k.w.h. ogranicza skutki przedawnienia dla odpowiedzialności właściciela przedmiotu obciążonego hipoteką wobec wierzyciela hipotecznego przedawnionej wierzytelności, zabezpieczonej hipoteką. Wbrew stanowisku skarżącej nie uniemożliwia on podniesienia zarzutu przedawnienia, jednak skuteczne skorzystanie z tego zarzutu możliwe jest jedynie w zakresie odpowiedzialności osobistej dłużnika, a nie w zakresie odpowiedzialności rzeczowej - wierzyciel hipoteczny nadal będzie mógł zaspokoić swoją przedawnioną wierzytelność z przedmiotu hipoteki. Co przy tym istotne w świetle podnoszonego przez skarżącą argumentu dotyczącego nabycia przez cesjonariusza prawa banku do zniweczenia zarzutu przedawnienia dłużnika, nabycie to nie wynika z przysługującego uprzednio bankowi prawa do wystawiania bankowych tytułów egzekucyjnych, lecz z ustanowienia zabezpieczenia

wierzytelności wynikającej z zawartej z tym bankiem umowy kredytu w postaci hipoteki. W próżnię trafia zatem argumentacja skarżącej odwołująca się do zasadności różnicowania skutków nabycia wierzytelności zabezpieczonej hipotecznie wraz z hipoteką na podstawie art. 79 ust. 1 u.k.w.h. ze względu na podmioty dokonujące przelewu wierzytelności. Uprawnienia banku wynikające z zabezpieczenia wierzytelności hipoteką są tożsame z uprawnieniami innych podmiotów wynikającymi z zabezpieczenia hipoteką ich wierzytelności oraz zbycia wierzytelności zarówno przez banki, jak i inne podmioty na cesjonariuszy, którym nie przysługiwało uprawnienie do wystawiania bankowych tytułów egzekucyjnych. O wystąpieniu istotnego zagadnienia prawnego nie przekonuje też odwołanie się skarżącej do art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności z dnia 4 listopada 1950 r. (Dz.U. 1993 Nr 61, poz. 284) oraz zasady równości - przewidzianej w art. 32 ust. 1 Konstytucji, jako przepisów, które w świetle art. 79 ust. 1 u.k.w.h. powinny skutkować przejściem na cesjonariusza wyłącznie wierzytelności, bez zabezpieczającej ją hipoteki. Powołane na uzasadnienie takiej oceny wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 14 kwietnia 2015 r., P 45/12 (OTK-A 2015, nr 4, poz. 46) oraz uchwały Sądu Najwyższego z 9 czerwca 2017 r., III CZP 17/17 (OSNC 2018, nr 3, poz. 25) i z 29 czerwca 2016 r., III CZP 29/16 (OSNC 2017, nr 5, poz. 55) oparte były na analizie instytucji bankowego tytułu wykonawczego i to w zakresie tej instytucji Trybunał Konstytucyjny dokonywał m.in. oceny, czy doszło do naruszenia zasady równości banku i klienta oraz czy klientowi banku przysługuje rzeczywista możliwość obrony na drodze sądowej przed bankowym tytułem egzekucyjnym. Nieuprawnione jest przenoszenie powyższych ocen w odniesieniu do instytucji hipoteki, motywowane przez skarżącą wyłącznie istnieniem uprawnienia cedenta do wystawienia bankowego tytułu wykonawczego obejmującego wierzytelność wynikającą z zawartej przez cedenta z powódką umowy kredytu oraz nie posiadaniem takiego przymiotu przez cesjonariusza. Uprawnienie to pozostaje bowiem bez wpływu na istnienie i zakres prawa do zabezpieczenia wierzytelności wynikającej z umowy kredytu zawartej przez cedenta z powódką hipoteką oraz skutki ustanowienia tego ograniczonego prawa rzeczowego.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił, jak w sentencji.

[SOP]

[ał]